

Vrouwen in vertaling

Duitse literatuur #4

Boeken - 5 december 2017 - Auteur: Britta Böhler

Auteur en juriste Britta Böhler breekt een lans voor vrouwelijke auteurs. Die mogen wat haar betreft meer worden gelezen en vertaald.

Yoko Tawada en vertaalster Susan Bernofsky hebben medio november de eerste Warwick Prize for Women in Translation gewonnen voor 'Memoirs of a Polar Bear', de Engelse vertaling van Tawadas boek 'Etüden im Schnee' (Konkursbuch 2014).

Tawada is een Japanse auteur, geboren in 1960 in Tokyo, die sinds haar tweeëntwintigste in Duitsland leeft en die haar boeken - poëzie, essays, romans - in het Duits schrijft. Voor haar bijdrage aan de ontwikkeling van de Duitse cultuur werd Tawada al eerder met de Adelbert von Chamisso Preis en de Goethe Medaille gelauwerd. 'Etüden im Schnee' vertelt het kafkaëske levensverhaal van drie generaties circusartiesten en auteurs - ijsberen allemaal - die in de mensenwereld leven en werken. Tawada liet zich inspireren door ijsbeer Knut die in 2006 in de Berlijnse Zoo werd geboren en die, nadat hij door zijn moeder Tosca was verstoten, door een dierverzorger werd opgevoed.

De nieuwe prijs werd dit jaar ingesteld door de universiteit van Warwick in Groot-Brittannië en het prijsgeld is niet hoog: 1000 Engelse pond, de helft voor de auteur en de helft voor de vertaler. Maar het is een signaal. Want nog steeds worden er substantieel minder boeken van vrouwen dan van mannen vertaald. Terecht constateerde vertaalster Katy Derbyshire in 2016 in [Die Zeit](#) dat de internationale boekenmarkt kennelijk nog steeds een probleem heeft met vrouwelijke auteurs. En dat geldt ook voor vertalingen naar het Nederlands. De recente boeken van succesvolle Duitse auteurs als Annette Pehnt, Ulla Hahn of [Ursula Krechel](#) wachten nog steeds op een Nederlandse vertaling.

En niet alleen wat vertalingen betreft hebben vrouwelijke auteurs het helaas zwaarder dan hun mannelijke collega's. Want hoewel het lezerspubliek ook in Duitsland voor twee derde uit vrouwen bestaat, worden er minder boeken van vrouwen gepubliceerd, deze boeken worden minder vaak besproken in kranten en tijdschriften en ze worden ook minder vaak bekroond. Zo werd de Deutsche Buchpreis - de meest prestigieuze boekenprijs in Duitsland die elk jaar aan de vooravond van de boekenbeurs in Frankfurt wordt uitgereikt - voor het laatst vijf

jaar geleden toegekend aan een vrouw. In 2013 won Terézia Mora met haar boek 'Das Ungeheuer'.

Maar ook het winnen van deze prijs is geen garantie voor de verkoop van het boek naar Nederland: 'Das Ungeheuer' is tot nu niet in het Nederlands verschenen. De mannelijke winnaars van de Buchpreis doen het wat dat betreft veel beter. 'Kruso' bijvoorbeeld, de debuutroman van Lutz Seiler, die de prijs een jaar later won, is wél in het Nederlands verkrijgbaar, evenals het boek van de winnaar van 2015, [Frank Witzel](#). En dat terwijl Witzels roman 'Die Erfindung der Roten Armee Fraktion durch einen manisch-depressiven Teenager im Sommer 1969' meer dan achthonderd pagina's telt...

Zelfs van een van de meest bekende Duitse auteurs, Carolin Emcke, die in 2016 de Friedenspreis des deutschen Buchhandels heeft gekregen, is slechts één boek in het Nederlands verkrijgbaar, en ook pas sinds begin van dit jaar: 'Tegen de haat' (De Geus 2017).

Voor Tawadas boek is er gelukkig nog wel goed nieuws: de [Nederlandse vertaling](#) van Gerrit Bussink 'Memoires van een ijsbeer' (Signatuur 2018) verschijnt begin volgend jaar.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/23879/vrouwen-in-vertaling>